

відновлення порушеного права, а також запобігти скоєнню правопорушення. «Силові» органи захищають суверенітет держави від посягань. Їхня організація базується на певних принципах визначених воєнною доктриною. Разом із цим правоохоронні органи можуть виконувати певні функції військових. При цьому «силові» органи також можуть здійснювати правоохоронну діяльність.

Література

1. Фаріон-Мельник А., Яремко О. Правоохоронні органи: питання термінології та системи. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 2(22). С. 65-70.

2. Юзікова Н.С. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. 4-те вид., перероб. і допов. Київ: Істина, 2006. 320 с.

3. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-ХІІ. Дата оновлення: 24.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> (дата звернення: 21.08.2022).

4. Судові та правоохоронні органи: навч. посіб. / М.В. Ковалів та ін.; Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. 388 с.

5. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.М. Гусарова; Харків: МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 508 с.

УДК 343.58(043.2)

Майстро Д.М., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ

Прояви жорстокості до тварин, на жаль, є реаліями нашого життя. Особливо в умовах воєнного стану беззахисні тварини потребують як ніколи раніше пильного нагляду з боку держави і небайдужих громадян щодо їхніх безпечних умов існування. Слід наголосити, що суспільство проявляє активну участь у захисті тварин, наприклад, проводяться акції проти жорстокого поводження з тваринами, у соціальних мережах повідомляють про випадки знущання над домашніми/безпритульними собаками, кішками. І такі факти допомагають працівникам органів Національної поліції України відкривати кримінальні провадження, оскільки згідно ст. 32 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (далі – Закон) [1] вони здійснюють нагляд за дотриманням вимог у сфері захисту тварин від жорстокого поводження та вживають

відповідні заходи у разі порушення законодавства у цій сфері. Цей Закон визначає, що жорстоке поводження з тваринами – це знущання над тваринами, у тому числі безпритульними, що спричинило їх мучення, завдало фізичного болю, страждань, у тому числі спричинило тілесні ушкодження, каліцтво чи загибель, нацьковування тварин одна на одну, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, залишення тварин напризволяще, а також інші порушення правил їхнього утримання, поводження та транспортування.

Так, для сприяння наближенню вітчизняного права до права Європейського Союзу, посиленню боротьби з жорстоким поводженням з тваринами 5 лютого 2020 року депутати Верховної ради України проголосували за прийняття законопроекту № 2351 у першому читанні, а 15 липня 2021 року у другому читанні за нього проголосували 285 народних депутатів і набрав чинності 8 листопада 2021 року. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив Європейського Союзу у сфері охорони тваринного та рослинного світу» [2], передбачає:

- посилення кримінальної та адміністративної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами;

- усунення колізії у законодавстві та криміналізація жорстокого поводження з тваринами, що заподіяло тілесні ушкодження, але не завдало каліцтва;

- криміналізацію насильницьких дій, спрямованих на задоволення статевої пристрасті стосовно тварин;

- правки, щоб зробити більш ефективним процес притягнення до відповідальності (закріплення необхідності встановлення особливостей тимчасового вилучення тварини тощо);

- обмеження утримання тварин особами, які притягались до відповідальності за жорстоке поводження з тваринами;

- заборону пропаганди жорстокого поводження з тваринами шляхом введення окремої спеціальної кримінальної відповідальності;

- додаткові вимоги щодо поводження з сільськогосподарськими тваринами, які зараз є найменш захищеною категорією тварин тощо.

Цим Законом водиться ряд заборон, наприклад таких як умертвління безпритульних тварин як метод регулювання чисельності; утримувати тварин у приміщеннях, в яких проводиться забій тварин або в яких знаходяться туші забитих тварин; насильне годування тварин, крім годування з лікувальною чи профілактичною метою, у тому числі забороняється здійснення діяльності з розведення та вирощування гусок та качок для отримання фуа-гра (жирної печінки); бити, вбивати, отруювати чи калічити домашніх тварин; дарувати домашніх тварин як

призи, нагороди чи премії; завдавати домашнім тваринам болю, страждання або пригнічення; дресувати тварин у спосіб, що завдає шкоди здоров'ю тварини та її загальному стану; умертвляти тварин шляхом утоплення, задушення, використання електричного струму та речовин, що призводять до отруєння; комерційне фотографування з тваринами; жебракування з тваринами тощо.

Але не завжди закони спрямовані на захист тварин. Так законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення вимог законодавства про харчові продукти, корми, ветеринарну медицину та благополуччя тварин» [3] № 8150 від 24 жовтня 2022 року передбачає ряд змін, які погіршують становище тварин та спрямовані на скасування заборон, передбачених Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив Європейського Союзу у сфері охорони тваринного та рослинного світу», а саме:

- зняття заборони масового знищення тварин з метою депопуляції, що фактично дозволить безкарно вбивати безпритульних тварин (наприклад, котів та собак);

- зняття заборони патрання, обсмалювання, зняття шкіри, копчення, відокремлення частин у тварин тощо до припинення серцебиття;

- дозвіл на проведення таврування, біркування, біостерилізації, обрізання частини дзьоба, видалення або обрізання рогів та інших болісних процедур без застосування методів знеболення;

- дозвіл застосування больових і травмуючих прийомів під час доїння, стрижки, відгодівлі тощо;

- дозвіл застосування біотехнологічних/генно-інженерних методів зміни породи чи зовнішнього вигляду тварин у разі, якщо така зміна може призвести до страждань тварини;

- зняття заборони використання для роботи хворих, поранених, вагітних, недогодованих тварин;

- зняття заборони використання у роботі з тваринами спорядження та засобів, що можуть призвести до травмування, каліцтва чи загибелі тварин;

- зняття заборони насильного годування тварин, в тому числі, вирощування гусок/качок з метою отримання фуа-гра тощо.

Небайдужі громадяни 30 листопада 2022 року подали електронну петицію Президенту України з проханням «...не допустити затвердження антигуманного та живодерського законопроекту № 8150, котрий в тіні хаосу війни та під звуки вибухів намагаються протягти депутати», зазначив автор петиції. І ось 17 січня 2023 року, після того як електронна петиція набрала відповідну кількість голосів, була надана відповідь, в якій зазначалось про перегляд цього законопроекту за участю громадських

організацій, експертного середовища, зацікавлених центральних органів виконавчої влади, вжиття відповідних заходів реагування та інформування авторів електронних петицій про результати [4].

Таким чином, забезпечуючи захист тварин від жорстокого поводження з ними на законодавчому рівні, а згодом і реалізація на практиці таких положень, переосмислення місця та ролі протидії такому виду злочину впроваджує європейські гуманні цінності та стандарти по відношенню до тварин.

Література

1. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21 лют. 2006 р. № 3447-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text>

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив Європейського Союзу у сфері охорони тваринного та рослинного світу: Закон України від 15 лип. 2021 р. № 1684-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1684-20#Text>

3. Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення вимог законодавства про харчові продукти, корми, ветеринарну медицину та благополуччя тварин: проект Закону України від 24 жовт. 2022 р. № 8150. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40698>

4. Не допустити затвердження законопроекту № 8150 та знуцання над тваринам. Веб-сайт: Електронні петиції. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://surl.li/esyzo>

УДК 341.824:338.47 (043.2)

Макознак С.Є., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Лисько Т.Д., к.ю.н.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ З БАНКІВСЬКИМИ КАРТКАМИ

Розвиток технологій несе як нові можливості, так і ризики, до яких, на жаль, суспільство і держава поки що не зовсім готові. Тому активна протидія кримінальним правопорушенням, пов'язаним з використанням банківських карток є нагальною потребою, яка вимагає від правоохоронних, законодавчих органів, банківських установ та користувачів банківських карток, негайного реагувати на прогалини в цій сфері.

Прогалини в чинному кримінальному законодавстві України, неефективність дії окремих кримінально-правових норм у зв'язку з їх